

vesen lemondott volna a belő legelőről, kivált ha megmagyarázták volna nekik könnyen megérthető nyelven, hogy a haszonberbe adásnak az lenne a következménye, hogy községi adót soha sem kellene megfizetnünk...

Mind kijönne a sorja komán szépen egymásután. Példának okáért összedülhetna néhány házbirtokos aki tehenet, juhot, sertést tart, bérelnék egy jó darab földet közösen, szabálytanak rajta azok való istárolt, meg lakhelyet: másfelől összeverődnének tíz husz téglahordó szekeres ember, ezek is bérelnék együtt egy kis táblát földet, a mibe ha luczernát meg más takarmányféléket vetnének, bőven kitarthatnák vele folytonosan az a 40 vagy 80 db jászágót: a talajgátok is épen azt tehetnék volna, kisbáb nagyobb társaságba állva; bizony merem mondani, hogy több hasznuk lett volna belőle, s jobban telő tehenet és juhot, meg erősebb lovat tarthatnák volna azon a vetett takarmányon, mint most, midőn, ha kivált egy kis szárazság áll be, egész napig sem lakik jól a szegény pára; most a tehen éhen jön haza, s nincs mit fejni ráncos tölgéből; de azért megfejlik szegényt, ha a bornyának semmi sem jut és az az éhes tinót, s elkénszerűelt lovat is be kell fogni, hajítani, míg ki nem dül a hámból.

Olyan szépen elmondta és megmagyarázta komáram ezt az állapotot, hogy a ki annak hasznát be nem látja, csakugyan nem tudom mit kellene rá mondani. Így, hogy nem lenne az a száz meg száz talajgát, a ki most már alig fér egymástól, s némelyik a zabra valót sem keresi meg egész nap, a mék pedig megkeresi, nem zabot vesz rajta, hanem a koresmába viszi; némelyik pedig kevelységében ott hagyja éhes lovat a koresmában, maga pedig hátkerén koszikatátja magát egy messzebb eső koresmához; hanem hát nincs is arra a temérdek talajgátra szükség, jobban tennék ha nap-számba mennének. De hát ugyan miért nem szólt arról komám uram előbb egy néhány okos embernek, a kik a grülitere hozták volna a dolgot?

Dehogyan nem szóltam komám! szóltam biz én; de az egyik agyon hallgatta; a másik azt mondta rá, hogy kivihetetlen; a harmadik meg azt, hogy ő bizony elő nem merné hozni a gyűlésen, mert tán meg is vernék érte. Már én meg azt mondom komám uram, hogy bizony vétek volt elhallgatni; hisz a jó

szándékért nem verik agyon az embert, lám még annak sem esik bájja, a ki sületlenséget beszél. De ha már elhallgatták, meg kell henn nyugodni; legyünk készen ha most nem is, de később a községi adóra, mert már annyi bizonyos, hogy a komán uram okoskodása, ha a legjobb is, most már semmivel sem ér többet, mint eső után a köpenyeg.

SZÍNHÁZI SZEMLE.

(K. Gy.) Vasárnap, márcz. 5-én adott: „A Kintornás családja”. Népszínmű 3 felyőnásban. Irta Tóth Ede. Az új díszleteket készíté Burszky I. színházi festo. A jelen színdíjén alatt talán sohasem vártuk oly nagy érdeklődéssel az előadást, mint épen ezt, vasárnap este. Midőn az óriási szenzáció költött „Faluroszka” országzerete oly rendkívüli hatást csinált, — mert még Magyarországon egy szindarab sem ismertett meg oly birtelen, s nem részeseült olyan osztatlan szépségben, mint ez, — mily feszült figyelemmel vártuk a gyönyörű műnek édes testvérét, hogy megismerhesük, mely a korsorus költő harmadik nagyobb, s fájdalom! egyszerű mint utolsó munkája is volt!... Most egy évmé meg mennyi remény; és most mily keserű lemondás!... Mint egy új phoenix támadott föl onnan, hol nem ismerték, nem várták; két évet élt, s mint legszeretettebbek egyike, már két év után az örökösírba vitte az oly édes reményt, mely egy egész nemzet szívében fakadott. Most mintha csak requiemre lett volna!... Mert midőn a nagy szellem tündökléseiben gyönyörködünk, a darab minden egyes szava csak ó reá vitte gondolatunkat, kit alig birtunk, már is elvesztették. Ha a darabban vég részek jöttek elő, mintha a közönség nem is egy mulatott volna rajtuk! Nincs is iszonyubb, mint két évi olyan élet után a halál.

„Faluroszka” és „Kintornás családja” állanak egymással szemben; mert ha az utóbbról szólnunk, lehetetlen, hogy köztünk a másik között párhuzamot ne vonjunk. Mind két darabnak vannak bírdói, kik az egyiket kitünőbbnek tartják a másiknál, s talán a tulisly a Faluroszka mellett van. Pedig mint szindarab az új is kitünő a maga nemében. A Faluroszkában több a poezis, ebben a drámat, ott az egyes szereplők tökéletes egészét képeztek, s a jellemzés mindenkinél oly hű, oly egészséges, hogy semmi kívánni valót nem hagy hátra; s e mellett eredetiek, — itt pedig az egyes jelenetek sokkal frappansabbak. Tóth Ede a Faluroszkában tömördek eszmét dolgozott föl, s azokat dílióhába szorította össze, a nagyszerű átmenetek kifejlődések s a remek compositó által lett a darab olyanná, mely egyetlen a maga nemében.

A Kintornás családjánál másként áll a dolog. Itt a thema nagyon egyszerű, s már igen sokszor föloldoztatott. De itt meg az volt a művészet, hogy az egyszerű themával oly szépen foglalkozott. Mondták, hogy a Faluroszkában az egyes alakok jellemzése egy-egy tökéletes egész képez. Ebből talán az következethet, hogy nem tartjuk ugyanazt a Kintornás családjáról. Ennek oka az, hogy a jellemzés amannál sokkal szebbéltőbb, sokkal világosabb, mint itt, s a figyelmet így inkább magára vonja.

Aesthetical szempontból tekintve a Kintornás családját, — a befejezése kifogásolható — Mert ha egy fiatal ember elcsábít egy leányt; nem csak, hanem azt a csábítás után hűtlenül elhagyja, s mást vezet oltárhoz, a csábítás áldozatát valaki fölemeli magához, s a csábító azon az uton marad, a melyket épen követni akart, hogy tudniillik boldogul azzal, a kit nőül vett; — ez által az elcsábított nőnek még minden teljes elégtétel adva, s a csábító nem is büntetett. De tekintve ettől, mit a darab egyetlen hibájúl lehetne felhozni — az oly renekümü, mely irodalmunknak is értékes gyönyégt teszi. A mi egy ezt, mint a Faluroszkától többi népszínműveink mellett egyiránt jellemzi, — a gyönyörű nyelvezet; a mit pedig eltalálni, hogy az helyes is legyen, nem kis feladat. Ez költői a nélkül hogy tulesapongó, — és természetes, a nélkül, hogy pontos volna. Az a fölséges zamat, s természetes költészet, mely mindkét darabot folytonosan jellemzi, — teszik azokat irodalmunk értékes tárgyivá.

Hátra van még, hogy a darab egyszerű tartalmát elmeséljük. Bimbó Laci elcsábítja a Fuvó Máté, orgonakészítőt leányát. Ezek mulnak el, s nőül veszi Juczikát, a horvati molnár leányát. Épen a menyegző napján megjelenik a malomban — Laci nál — az elcsábított Mari atyjával — kit az elszegényedés arra kényszerített, hogy mint kintornás szinte koldulással keresse kenyerét, — s kis fiával együtt, ki a szerencsétlen szerelm gyümölcse volt. E megjelenés által a nyugalom s vigalom megzavaratik; de a Laci mostoha testvére Kötő Károly, vasuti bakter meg szereti a szerencsétlen nőt, és nőül veszi. Laci és Juczika, kik egy is szeretik egymást, egy pár maradnak.

A mellék szereplők igen ügyesen vannak bevonva, s nagy hatást gyakorolnak a darab élvezetességére.

A mi végre az előadást illeti szinte kifogástalanul ment. Nagy hatással adták Takács és öreg kintornás és Siposné a Mari szerepét. A Bimbó Laci szerepe Némethnek jutott, s azt ő jól is adta, ha szenvedélyes kitünőben több figyelemmel alakít; mert azok néha túlzottak is voltak, s épen nem természetesek. Abonyiné (Juczika) szerepét igen jól s kedvesen töltötte be. Több ízben zajosan

is megtámasztott. Kisebb szerepekben megemlítendő még Szathmáry (Nézi, a potya fiskális) és Abonyi (Kötő Károly) szerepében. Zsuffolt ház. A darabot pedig nem is ajánljuk közönségünk figyelmébe. Elég ajánlat az, ha tudjuk, hogy Tóth Ede írta!

NAPI HIREK.

— A ma d. u. tartott városi bizottsági közgyűlésen a mult heti rendkívüli, s rendes bizottsági közgyűlések jegyzőkönyvei hi teljesítettek. Az elnökséget a ma délelben városunkba érkezett Sillye Gábor főispán ur vitte.

— Színházi hírek. Holnap este Szalay Anna k. a fellépéteül „Troubadour” fog színe kerülni. A repertoire felvételét, s közelebbi adatai fog Rákossy Jenő közkedveltségű, zengzetes nyelű vigjátéka, „Aesopus”, mely közönségünknek még a multból legkedvesebb emlékében van. E darab előadására kedves kötelezőségeink tartjuk a legmelegebben felhívni a n. é. közönség figyelmét, mert csakis azzal javíthatunk mi magunk, a közönség a repertoireon, ha a magvasabb termékeket minél nagyobb számban látogatjuk, különben alig okolhatjuk az igazgatóságot, ha ezek helyett oly léhaságokat adat elő, melyek némileg biztosítják a legszűcsébb bevételt.

— A főiskolai imateremben holnap d. e. 10 órakor tartatik meg a „Deák ünnepe” melyre a közönség figyelmét uj jolag felhívjuk.

— A sorozó bizottság által tegnap a hadkötelezettség alól felmentetés végett beérkezett folyamodványok eredménye lett, hogy 4 egyen ebeli kérelmét elutasított, felmentette pedig az első korosztályból 11, a másodikból 16, a harmadikból 9, összesen 36.

— Az árviz károsultak részére Dr. Kain Albert ur két darab cs. aranyat, özv. Dede Mihályné asszony 1 frtot küldtek be szerkesztőségünkhez, melyet illető helyére, a budapesti árviz bizottsághoz elküldöttünk.

— A városi eszalagon hangverseny, pénteken fogtá 10-én este fog a „Fehérlő” termében megtartatni. Az 1-ső fenhangot Winderberg Hilda, a 2-ik fenhangot Aberg Ami, az 1-ső altot Petterson Mari, a 2-ik altot Söderland Vilma éneklék. Ez érdekes műsorozat a következő: a) Orpheus sjong vid lutas tenor etc. (Orfeus éneke — lant kíséret mellett.) O. Lindblad. b) Varsang (Tavaszi dal) 2. a) Ottorodnad (Esthajnal) Schaeffer. b) Norsk Springdans (Norvégiai ugrotánc) Kjerulf. c) Trio. „Elias” oratoriumából Mendelssohn. d. a) Roseni Nordiansong (A rózsza az erdőben) Fischer. b) Svéd népdal. A. Södermann. 5. a) Saterjantens

söndög (A pásztornő vasárnapján) Ole Bull. b) Bröllopsmarsch (Lakadalni induló) A. Södermann. c) Névnapi éji dal Eisenhoffer. 7. Bröllopsdans (Lakadalmi tánc) A. Södermann. Hely-árak: 1-ső zártszék 2 frt. 2-ik zártszék 1 frt 50 kr., és beletpíjegy 70 kr. Jégyek előre váltathatók: Szepessy Antal díszmű és Rott testvérék férfi dívat kereskedésében, a hangverseny napján este a pénztárnál.

— A helybeli m. kir. 46-dik honvéd-zászlóalj parancsnoksága díszes kiállítású honvéd végelbocsátási bizonyítványokat küldött át a kapitányi hivatalhoz, 52 oly helybeli illetőségű egyén részére leendő kibocsátás végett, a kik a közös hadseregben 10 évet, a honvédség sorában pedig 2 évet eltöltvén — hadkötelezettségükök immár végleg eléget tettek.

— Az unjoneozás ma vette kezdetét városunkban. Nem dicsérhetjük eléggé a polgármester ur azon intézkedését, hogy az unjoneozási helyiségekbe, s a folyosókra, csakis a sor alá állítandók nyertek bebocsátást. Míg más években a városgha folyosón az unjoneozás tartama alatt a legnagyobb csúdulás, s éktelen lármá s szitkozódás folyt, addig ma ott a legszebb rend és esend uralgott. — E sorok írásakor még nem tudjuk az első nap eredményét, s ezuttal csak azt jegezzük fel, hogy Debreczen városi illetősége 1876-ra, betudván a már előlengen állítottakat összesen 86 egyén á közös hadseregbe. Sor alá kerül ezuttal 1. korosztálybeli 352, II. korosztálybeli 352, III. korosztálybeli 315. Hivataltól állítottak 17. Összesen 1016.

— A magyar északkeleti vasut bevétele kimutatása. 1876. Február 175625 ft. 1876. Január 1-től kezdve Február 29-ig 344229 ft. Január 1-től Február 28-ig 326249 ft. A mult év hason időszakhoz viszonyítva több 17980 ft. Budapest 1876. évi márt. 4-én Az üzlet ellenőrsége.

— A második honvéd lovazeredőtl 30 ló fog a napokban gazdáknak a szokott feltételek mellett kiadni. Jelentkezéseket elfogad a helybeli honvéd parancsnokság.

Szalay Anna k. a fellépéteül.

Debreczeni színház.

VI-dik Bérlet. 19-dik szám. Szerdán, márcz. hó 8-án adatik:

TROUBADOUR.

(II. TROVATORE. Nagy opera 4 felvonásban.)

Felölös szerkesztő: Szabo Antal.

Előfizető helyben hasznos társ. Egész év Félévre Negyedre Egy hóra Előfizetheti helyi városi könyvny. épület, az udvarban K. Lajos és ifj. Cs. kedéseikben, vidék.

Debreczen

Miniszterünk vannak! Nagy font legkövetlenebbül sebb értelmében elő bankgy. — tárgya pürend! És nála fogva ezen tárgyal, hiteles hír sem szív mégis a legférszülte szafajított lélekzette zet e percében szerencsés redm hazánk sorsának sebből véző ország. Nem tagadtak nak nagyban, nem nem jutott osztályra meg kormányra, anyi bátorságra ké sége, hogy a fel sikeresen megoldh miénknek.

Nem lehet ez nehezségeket, mely megküdeni kell, r tetbe veszszük, m időben egész Ausz ellenünk feligatva, czot vivot és viv osztrák, bár küllö politikai szinezeti e — egyetlen egy ki. — Magyarorszá lései ellen; ha meg Ausztriában valame — félretéve egyelő ágazó pártállást — vel és eg. lélekkel megindítandó küzd akkor kétségbevonni emilitt „óriási ne frázis, hanem kom valóság!

De mindezek d. vidéken, rendíthetl nyunkban, mert meg hogy habár nem ism miniszterünk hatali szemközti, hogy a W főleg Lucamok — t némezetkéntylek ellé férfiank állása a leh is: — úgyünk igazs elvítázhatlan jogossá tántoríthatlan elvszi keltségek és minde felett kristálytisza végre is minden aka anyira fontos vám-é forgó viszonyokhoz kedvezőbben megold Ugyanazért komoly a bécsi alkudozásoka addig, míg mostani k juk ezen alkudozás, reményünk és bizoda azoknak sikeres ered De a mi ellen sz pártitki teljességéül, datriótiásmunka egész situnk, az a „függettl man tanusított magata előzmények után ez denre el voltunk kés mesen valljuk be — politikai morál és loy sértését nem várjuk.

A „Debreczeni E

ELT. Elbes. Irta: STRECK. ELSŐ. (36-ik fo. XI.

Midőn a munka vé szobába, — melyben ezú hadó helyére vezetett, ben a nagyobb fogházól vitettek, midőn tehát itt zületet újra és újra e ke lalta el. Összenött egy n összehasonlított, a legk elemeket ebresztete bet boldogság rövid percére delem hosszú órára, tájó jelenre, s ez emlékkel a m teljes sötét jövők. A mi mely emlékekben élt, szon

H I R D E T É S E K.

A DEBRECZENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK.

t. cz. részvényesei f. évi ápril 17-ken délelőt 10 órakor a városházán tartandó

8-ik rendes közgyűlésre

azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy mind- azok, kik ott megjelenni kívánnak, részvényeiket, az alapszabályok 30, 31, 32 §§-ai értelmében, a közgyűlés előtt legalább 8 nappal és így legkésőbb f. é. ápril 9-dik napjáig a társulat pénztáránál, az onnan nyeredő térítvény és beletpíjegy mellett letenni ne terheltessenek.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Az igazgatóság üzleti jelentése a mult 1875-dik év eredményéről.
2) A zárszámadásnak a számvizsgáló bizottság jelentésével együttes előterjesztése.
3) Az 1875-dik évi osztalék meghatározása.
4) Az alapszabályoknak az új kereskedelmi törvény által szükségessé lett változtatása és annak értelmében a társulati kormányzat új szervezése, nevezetesen a felügyelő bizottság és igazgatóság tagjainak megválasztása.
5) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 3 részvényes tag választása.

79. sz. 1—3. Az igazgatóság. 1876.

Magsértés eladás.

Ötven 3 éves kocza és tíz kan, legnagyobb faj eladó az ohati pusztán

Freibauer Edénél.

82. sz. 1—3. 1876.

Hirdetmény.

A külső vásártéren 150,000 téglá, fedél és stuktur fá, vas ajtók és ablak-táblák, ugyszinte faajtók és ablakok, bolti tartályok cladók.

Ertekezhetni fölele

Özv. Várady Istvánnéval.

83. sz. 1—2. Vecsey-ház. 1876.

Eladó szőlőkarók,

tiszavideki tölgyfából 5 láb hosszuk, mester-utczán 1118. számú háznál kaphatók.

80. sz. 2-2. 1876.

Eladó kaszállók.

A Halápon egy 8 boglyás, a nagy-cserén egy 2 boglyás kaszálló, — szabad kézből eladó.

Ertekezhetni fölele Debreczenben nagy-uj-utczára 1698. sz. a.

77. sz. 3—6. 1876.

KERESTETIK

Ormós Gábor fúszerkereskedésébe egy tanuló, — ki a német nyelvet is bírja

72. sz. 3—3. 1876.

Hizott ökrök.

A gazdasági tanintézet tan-nyájában a Parlagon 10 darab hizott ökrök van eladó.

Békessy László. igazgató.

71. sz. 3—3. 1876.

Eladó burgonya.

A gazdasági tanintézet homokos talaj-jaiba termelt több fajta, ugy vetni, mint enniváló burgonya van nagyobb menny- ségben eladó. Megrendelhető a megte- kinthető a kertészegylet csarnokában.

Békessy László. igazgató.

72. sz. 3—3. 1876.

Vizsgáljatok meg mindent, s tartásotok meg a jóit! Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok által kiünnelettel gyógyszernek. Dr. Miller mohnövény-medve. Leghatásos szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkásság, rekedés és kézfájdalom tüdővész, továbbá gyermekek számaürítjéjé ellen; ez meg ezer esetben helyszóna. Egy literéigény ára presét és használati utasítással 3 nyelven 50 kr.

NŐI TAVASZI FELÖLTŐK, 14 frutól felfelé, valamint kalapok, S EGYEB NŐI TOILETTE CIKKEK kaphatók és megrendelhetők Burghold V.-nél Sweeties-ház 1-ső emelet.

ÁRJEGYZÉKE a nagyváradi „LÁSZLÓ” GÖZHENGERMALOM készítményének. Bizományi iraklapon CSANAK JÓZSEFNÉL DEBRECZENBEN. 100 Kilogram, kötelezettség nélkül, magyon zsákkal, készpénz fizetéssel. Egész zsák vételű 5% engedmény. Zsákok súlytartalmáa 85 Kilo, teljesítő tisztaságúknak veve.

Bérbeadó ház. Burgundia és domb-utca szegletén levő 310-dik számú szegletház, — melyben jelenleg jó foglalmu bolt is foglal- tartik, egész udvarral együtt, pünkösdtől egy vagy több évre bérebe kiadó. Ertekezhetni czegled-utczán, 2562. sz. alatt lakó megfizető Gyúgyoy József gyámmal. 74. sz. 2—3. 1876.

Meghívás. A debreczeni „Altódi takarékpénztár” harmadik rendes közgyűlését f. év márt. 19-én, délután 3 órakor a városház kis tanácstermében tartandja meg, melyre a t. cz. részvényesek ezennel tisztelettel meghívathatók. Tárgyak: 1. Igazgatósági jelentés a mult évről. 2. A számvizsgálók által helybenhagyott mérleg betérjesztése. 3. A mult évi nyereség mikénti felosztása. 4. A kereskedelmi törvény szerent módosított alapszabály feletti határozás. 5. A módosított alapszabály értelme szerint az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása. 6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 3 részvényes tag megválasztása. Debreczen, 1876. febr. 26. 64. sz. 3—3. 1876.

Kiadó bolt. Piac-utca 2137. sz. házban, a piac fölött első bolt, melynek helyiségével együtt, pünkösdtől kiadó. — Ertekezhetni Szent-Anna-utca 25.40. számú házban. 64. sz. 2—3. Nánássy Ferenczél. 1876.

Építési átvéres. HIRDETÉSE. A m. kir. dohánybevaldó hivatalnál Rakamazom f. 1876-iki évi szeptember hó végéig új dohányraktár építendő. A költségvetésileg kiszámított építési költségek a következők: Kommissz munkáért építkezési Kőfaragó munkáért 6014.60 140.— anyaggal együtt 10261.53 Asztalosmunkáért 3384.40 Lakatosmunkáért 1020.40 Uvegcs-munkáért 104.06 Mázoló-munkáért 100.06 A felhúzó géphez szükséges al- ványokért az anyaggal együtt 115.06 Összesen: 18,150.11 Az építési biztosítása czélfőből a m. kir. dohánybevaldó felügyelőségénél Deb- reczenben 1876. évi márcz. 27-én verseny- tárgyalás fgg tartatni, melynél az előirt kellekkel ellátott írásbeli ajánlatok a fönnírt napon reggeli 9 óráig elfogad- tathatók. A többi ajánlati határozmányok és szerződési feltételek, valamint az építési törv. — az előírnyazat és költségvetéssel együtt, a szokásos hivatali órákban, neve- zett m. kir. dohánybevaldó felügyelőségnél megtekinthetők. A m. kir. pénzügyminiszterumtól. Budapestben, 1876. évi febr. 24. 64. sz. 3—3. 1876.